

Vot particular concurrent que presenta la consellera Yvonne Griley a l'Acord 41/2021, de 5 de maig, del Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, sobre l'anàlisi del contingut de la secció *Bon dia de merda* del programa *El matí de Catalunya Ràdio* del dia 19 de març de 2021

He emès el meu vot favorable a aquest acord perquè comparteixo en la seva totalitat la determinació conforme el propòsit comunicatiu dels continguts emesos en el programa *El matí de Catalunya Ràdio* del 19 de març de 2021, dins la secció *Bon dia de merda*, és l'humor i que les manifestacions que s'hi expressen no contravenen cap previsió legal ni del llibre d'estil de la CCMA, s'efectuen en el marc d'un espai dedicat a l'humor i se situen en l'àmbit de l'exercici del dret a la llibertat d'expressió.

Tal com consta en l'acord, tant el context d'emissió més immediat com els recursos formals emprats en el discurs, mostren que el propòsit comunicatiu dels continguts analitzats és l'humor i que en aquest context, els continguts emesos "no poden ser interpretats com a perpetuadors d'actituds i rols discriminatoris o com enaltiment de conductes amb conseqüències negatives per a la persona i la societat; no s'hi inclouen continguts que incorporin elements de morbositat o d'humiliació o que se centrin en persones en situació de debilitat." I, en conseqüència, s'adapten a les previsions de l'epígraf 2.1.3.5.2.3 del Manual d'ús del Llibre d'estil de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA

Tanmateix vull posar de manifest les meves diferències conforme el CAC s'hagi hagut de manifestar mitjançant acord sobre aquesta emissió de la secció *Bon dia de merda*.

L'anàlisi del dret a la llibertat d'expressió i dels seus límits no és ni molt menys la primera vegada que es debat al CAC, ens que disposa d'una trajectòria d'acció en favor del reconeixement dels continguts d'humor i de sàtira, especialment de la sàtira política, com a manifestació de la llibertat d'expressió, que ha generat consensos molt amplis i que també ha permès recollir els diferents matisos en funció del cas.

Si una cosa han recollit els diferents acords és la referència sistemàtica a l'article 10 del Conveni Europeu de Drets Humans -per a la Salvaguarda dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals-, relatiu a la llibertat d'expressió i a la qual el TEDH atorga la màxima protecció:

"La llibertat d'expressió val no només per les "opinions o 'idees' acollides amb favor o considerades com a inofensives o indiferents, sinó també per aquelles que fereixen, xoquen o inquieten a l'Estat o a una fracció qualsevol de la població. Així ho volen el pluralisme, la tolerància i l'esperit d'obertura sense els quals no hi ha 'societat democràtica'". (1)

I també les referències a la llibertat d'expressió com a dret fonamental que recull l'article 19 de la Declaració Universal de Drets Humans; com a part de l'essència dels sistemes

democràtics que integra la Constitució espanyola, i que recullen també la Llei de General de Comunicació Audiovisual i la Llei de Comunicació Audiovisual de Catalunya.

Sobre el reconeixement de la protecció com a dret fonamental d'expressió que gaudeixen els gèneres compresos en l'humor, el CAC també ha anat incorporant en el seu bagatge els diferents pronunciaments jurisprudencials, com ara les diverses sentències del Tribunal Europeu de Drets Humans defensant la no interferència de la llibertat d'expressió (2) o conforme la subjecció dels servidors públics a límits més amplis de la crítica acceptable pels ciutadans corrents (3); o del Tribunal Suprem, conforme a l'ús de la faula, de la hipèrbole, i dels elements sarcàstics o provocatius com a propis dels usos dels programes d'entreteniment (4). Totes elles han ajudat en la fonamentació dels acords del CAC i en les seves resolucions.

L'anàlisi del programa *Bon dia de Merda* s'ha determinat sota els paràmetres continguts en l'àmbit de l'oferta d'entreteniment i de l'humor en el Manual d'ús del Llibre d'estil de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, on cal situar específicament el caràcter d'aquesta l'emissió sota l'epígraf específic 2.1.3.5.3, relatiu als formats d'humor, i com a modalitat amb caràcter propi dins els eixos de la programació d'entreteniment. L'observació feta sota els fonaments jurídics corroboren les conclusions anteriors.

A la vista de la posició del CAC en els diferents Acords adoptats sobre el tractament de la llibertat d'expressió i davant d'unes conclusions tant determinants conforme la secció analitzada no presenta cap vulneració, dissenteixo sobre el fet que en aquest cas hagi calgut obrir un debat en el si del Consell. De fet, no ha servit per aportar cap element a incorporar en futurs debats sobre l'exercici del dret a la llibertat d'expressió, a no ser que aquest debat no sigui el que realment interessi. Sens perjudici de la llibertat de diferir i de fer patents les divergències davant de cada cas, el Consell disposa dels mecanismes corresponents per deixar constància de possibles dissensions en casos que, com el present, s'originen a petició unipersonal de caràcter intern.

Complementàriament al que recull l'acord, també vull fer constar que l'humor i la sàtira són continguts molt saludables i necessaris per a un mitjà públic de comunicació. Si la peça analitzada conté elements de crítica política, hem de pensar que aquesta és lícita, tant si s'emet en un mitjà públic com en un de privat, amb humor o sense. I donat que el cas que parlem se situa en l'humor i la sàtira -gèneres, que es poden permetre ser políticament incorrectes- convé recordar que coadjuven a la formació i l'existència d'una institució política fonamental, que és l'opinió pública lliure, indissolublement lligada amb el pluralisme polític, com a valor fonamental i requisit del funcionament d'un Estat democràtic.

Barcelona, 7 de maig de 2021

(1) STEDH de 7 de desembre de 1976.

(2) STEDH de 14 de juny de 2016; STEDH de 22 de novembre de 2016.

(3) STEDU de 14 de març de 2013; STEDH de 28 d'agost de 2018.

(4) STS de 19 de gener de 2017.